

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 145/07-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. júna 2007 predbežne prerokoval sťažnosť R. M., P., zastúpeného advokátkou Mgr. M. K., S., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Prešov, Krajského súdu v Prešove a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 4 Cb 432/00 a v konaniach vedených Krajským súdom v Prešove pod sp. zn. 11 C 448/01 a sp. zn. 5 Cbs 11/03 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť R. M. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. novembra 2006 doručená sťažnosť R. M., P. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou Mgr. M. K., S., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“), Krajského súdu v Prešove

(ďalej len „krajský súd“) a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd“) v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 4 Cb 432/00 a v konaniach vedených krajským súdom pod sp. zn. 11 C 448/01 a sp. zn. 5 Cbs 11/03.

Z obsahu sťažnosti sťažovateľa vyplýva, že v roku 1999 podal okresnému súdu žalobu, ktorou sa domáhal úhrady sumy 61 657 Sk od odporcov 1) V., výrobné družstvo, P., 2) A., výrobné družstvo P., P., 3) F., výrobné družstvo, P. (ďalej len „odporcovia v 1. až 3. rade“).

Sťažovateľ ďalej v sťažnosti uvádza, že:

„Súd postupoval v tejto právnej veci nasledovne:

- *v roku 1999 podal náš klient návrh na začatie konania na zaplatenie sumy vo výške 61.657,- Sk,*
- *na deň 29. 11. 2000 vytýčil súd v predmetnej právnej veci pojednávanie,*
- *dňa 08. 10. 2001 rozhodol Najvyšší súd SR o tom, že na prejednanie predmetnej veci je príslušný OS v Prešove,*
- *až po 1,5 roku!!!, dňa 14. 3. 2003, vyzval OS v Prešove sťažovateľa, aby sa vyjadril, či žalobu berie späť alebo na nej trvá,*
- *na predchádzajúcu výzvu žalobca reagoval prípisom zo dňa 2. 4. 2003,*
- *dňa 1. 8. 2003 OS v Prešove opätovne postúpil predmetnú vec Krajskému súdu v Prešove,*
- *o tom, že rozhodnúť túto vec je príslušný KS v Prešove rozhodol Najvyšší súd SR dňa 20. 1. 2004,*
- *29. 4. 2004 a 26. 8. 2004 sa uskutočnilo v danej veci pojednávanie,*
- *uznesením zo dňa 16. 9. 2004 KS v Prešove zastavil konanie voči žalovaným v 2. a 3. rade a zaviazal žalobcu nahradiť žalovaným v 2. a 3. rade trovy konania,*
- *proti predchádzajúcemu uzneseniu podal žalobca dňa 22. 10. 2004 odvolanie,*
- *KS v Prešove dňa 10. 11. 2004 vyzval žalobcu, aby zaplatil poplatok za odvolanie,*
- *Najvyšší súd SR 17. 3. 2005 zrušil uznesenie KS v Prešove vo výroku o náhrade trov konania,*
- *8. 6. 2005 sa uskutočnilo v danej veci pojednávanie,*

- 14. 6. 2005 KS v Prešove ustanovil uznesením znalca z odboru: účtovníctvo,
- podaním zo dňa 22. 8. 2005 vzal žalobca svoj návrh na začatie konania späť,
- KS v Prešove uzneseniami zo dňa 26. 10. 2005 zastavil konanie a zaviazal žalobcu predtým žalovanému v 2. a 3. rade zaplatiť trovy konania a nahradiť štátu trovy konania vo výške 15.200,- Sk,
- proti uzneseniu o zastavení konania podal žalobca odvolanie dňa 23. 01. 2006, a to proti trovám konania, stanoveným vo výrokoch 2, 3, a 5,
- napadnuté uznesenie potvrdil NS SR svojím rozhodnutím zo dňa 13. 9. 2006.“

Sťažovateľ zastáva názor, že z uvedeného prehľadu úkonov vyplýva, že „... súde boli v konaní nečinné, a to s poukazom na to, že v čase od pojednávania dňa 29. 11. 2000 súde najbližší úkon vo veci, ktorý by smeroval k skončeniu veci, vykonali až po 4 rokoch (pojednávanie dňa 26. 8. 2004). Dokonca v čase medzi 8. 10. 2001 a 14. 3. 2003, t. j. 1,5 roka súde v danej veci nevykonali žiaden úkon. Týmto konaním Okresný súd v Prešove, Krajský súd v Prešove a Najvyšší súd SR porušili sťažovateľove základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Nečinnosť Najvyššieho súdu SR namietame z dôvodu, že viac ako 10 mesiacov (v období od novembra 2000 do 8. 10. 2001) rozhodoval o tom, ktorý súd je príslušný na prejednanie sťažovateľovej žaloby“.

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo R. M... upravené v čl. 48 ods. 2.) Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu v Prešove, Krajského súdu v Prešove a Najvyššieho súdu SR v konaní vedenom na OS v Prešove pod sp. zn. 4 Cb 432/00, vedenom na KS v Prešove pod sp. zn 11 C 448/01, opätovne vedenom na KS v Prešove pod sp. zn. 5 Cbs 11/03 týkajúcom sa právnej veci žalobcu: R. M... proti žalovaným: 1.) V., výrobné družstvo, so sídlom v P., 2.) A., výrobné družstvo, so sídlom v P., 3.) F., výrobné družstvo, P. o zaplatenie sumy vo výške 61.657,- Sk, porušené bolo.

2. R. M... Ústavný súd priznáva finančné zadosťučinenie 100.000,- Sk (slovom stotisíc korún slovenských), ktoré sú Okresný súd v Prešove, Krajský súd v Prešove

a Najvyšší súd SR povinní spoločne a nerozdielne vyplatiť R. M... do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Ústavný súd SR R. M... priznáva náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 5.790,- Sk, ktoré sú Okresný súd v Prešove, Krajský súd v Prešove a Najvyšší súd SR povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť na účet advokátky Mgr. M. K., so sídlom S..., a to do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov...

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom,

neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú je možné považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 4 Cb 432/00 a v konaniach krajského súdu vedených pod sp. zn. 11 C 448/01 a sp. zn. 5 Cbs 11/03.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo štátneho orgánu. Preto na naplnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (napr. I. ÚS 10/98, III. ÚS 224/05).

V rámci ustálenej judikatúry ústavného súdu v tejto oblasti sa ochrana základnému právu na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právu na prejednanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd poskytuje len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď porušenie ešte trvalo - napr. III. ÚS 20/00.

Ústavný súd z predloženého spisu krajského súdu vedeného pod sp. zn. 5 Cbs 11/2003 zistil, že sťažovateľ doručil 17. novembra 1999 okresnému súdu návrh na začatie konania, v ktorom sa od odporcov v 1. až 3. rade domáhal úhrady 61 657 Sk s príslušenstvom (konanie bolo vedené pod sp. zn. 11 C 568/99). Okresný súd postúpil danú vec 22. augusta 2000 krajskému súdu ako súdu vecne a miestne príslušnému podľa § 9 ods. 3 písm. c) 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“). Krajský súd po pojednávaní uskutočnenom 29. novembra 2000 a upresnení petitu sťažovateľom predložil 10. júna 2001 vec najvyššiemu súdu na rozhodnutie o vecnej príslušnosti.

Najvyšší súd uznesením sp. zn. 4 Ndob 424/2001 zo 17. júla 2001 rozhodol, že na prerokovanie vecí je príslušný okresný súd. Po vrátení spisu okresnému súdu 23. novembra 2001 bola vec ďalej vedená pod sp. zn. 11 C 448/01. Sťažovateľ následne podaním z 2. apríla 2003 upresnil petit žaloby. Okresný súd po doplnení dokazovania vyslovil svoju vecnú nepríslušnosť vzhľadom na predmet žaloby a vec 1. augusta 2003 postúpil krajskému súdu, kde bola vedená pod sp. zn. 5 Cbs 11/03.

Krajský súd po vyslovení nesúhlasu s postúpením danej veci predložil vec 8. decembra 2003 na rozhodnutie najvyššiemu súdu. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 7 Ndob/1/2004 z 20. januára 2004 rozhodol, že na konanie je príslušný krajský súd. Krajský súd po vykonaní dokazovania uznesením č. k. 5 Cbs 11/03-164 zo 16. septembra 2005 konanie proti odporcom v 2. a 3. rade a v časti nároku nad istinu 51 669 Sk s príslušenstvom aj proti odporcovi v 1. rade zastavil a zaviazal sťažovateľa uhradiť odporcom v 2. a 3. rade a štátu trovy konania. Sťažovateľ podal 23. januára 2006 odvolanie proti predmetnému uzneseniu. Najvyšší súd ako odvolací súd uznesením sp. zn. 6 Obo 38/2006 z 13. septembra

2006 potvrdil napadnuté uznesenie krajského súdu, pričom predmetné konanie bolo právoplatne skončené 7. októbra 2006.

Z uvedeného vyplýva, že zistenia ústavného súdu sa v niektorých častiach nezhodujú s tvrdeniami uvedenými v sťažnosti.

V zmysle ustálenej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jedným z dôvodov odmietnutia sťažnosti je zjavná neopodstatnenosť, ktorú možno vysloviť, ak ústavný súd nezistí priamu príčinnú súvislosť medzi namietaným postupom štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sťažovateľ namieta (napr. I. ÚS 93/97, I. ÚS 24/98, III. ÚS 248/05, III. ÚS 170/06). Sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť na priet'ahy v konaní podľa dátumu poštovej pečiatky 12. novembra 2006, teda až po právoplatnom skončení namietaného konania, keď ústavný súd už nemôže žiadnym spôsobom prispieť k naplneniu účelu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, t. j. k odstráneniu stavu právnej neistoty. Z uvedeného dôvodu ústavný súd posúdil sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa aj ďalšími návrhmi sťažovateľa (napr. návrhom na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, úhrady trov konania).

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. júna 2007